

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos> E-mail: cbos@pol.pl

BS/33/29/94

KONFLIKT W KOALICJI RZĄDOWEJ I JEGO SKUTKI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

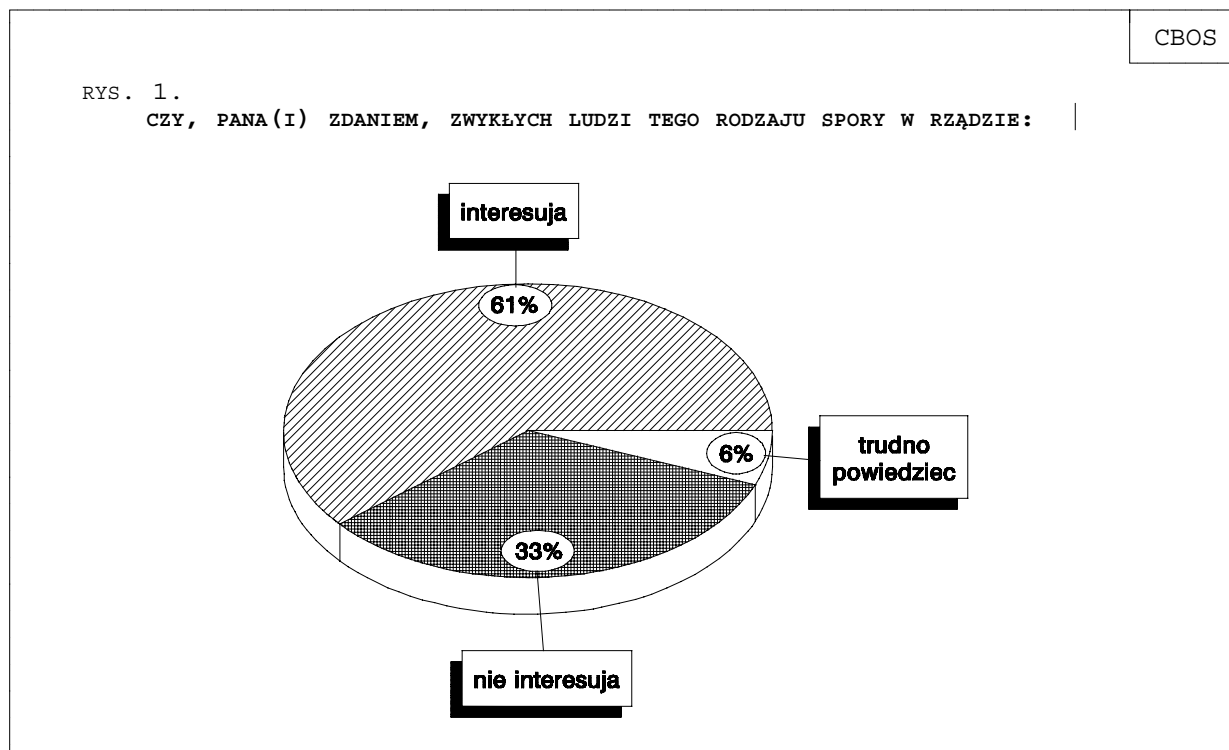
WARSZAWA, MARZEC'94

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znaczenie konfliktu w życiu społecznym i politycznym postrzega się zwykle dwojako. Albo sądzi się, że jest to dysfunkcyjny element życia, powiększający zamęt na scenie politycznej, albo też dostrzega się w nim zjawisko konstruktywne, umożliwiające wyłonienie się jakiegoś porządku. Konflikt polityczny w koalicji rządowej, zakończony dymisją wicepremiera Borowskiego, miał - zdaniem respondentów - charakter destrukcyjny, osłabiający władzę wykonawczą¹.

Ocena przedmiotu sporu

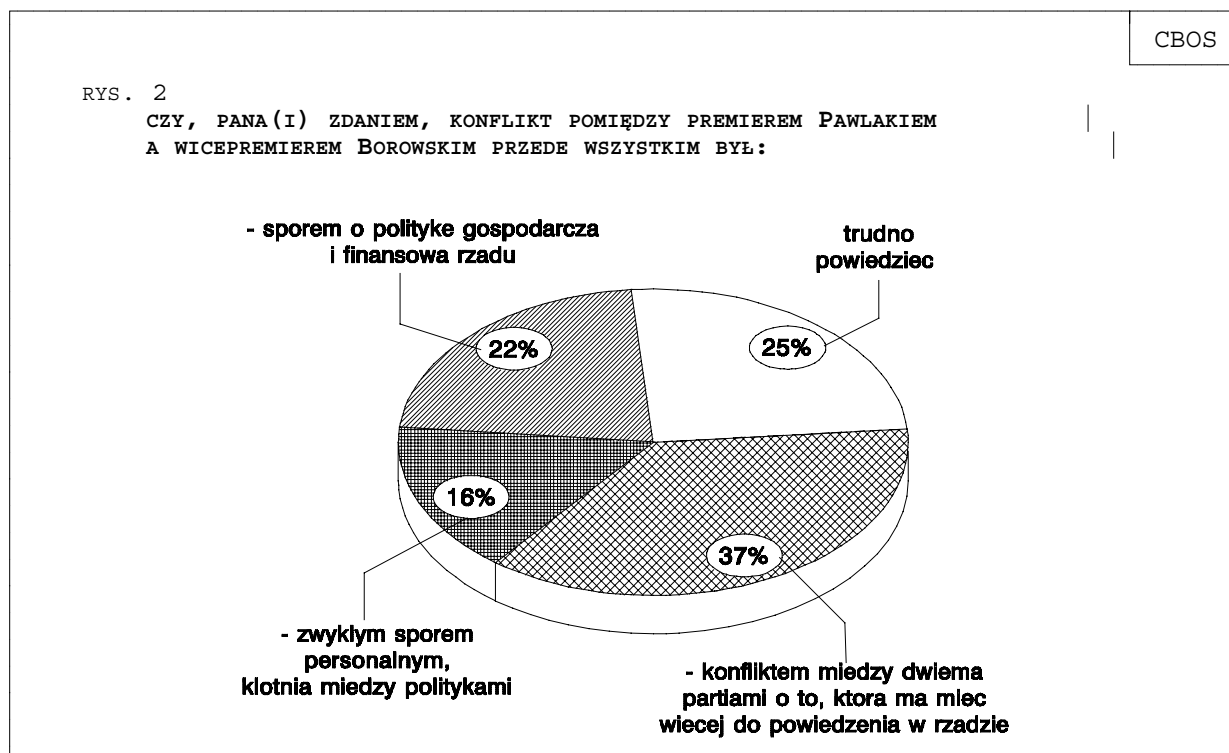
Wbrew utartym opiniom o znużeniu, a nawet zmęczeniu zwykłych ludzi polityką, tego typu konflikty są, zdaniem Polaków, raczej czymś interesującym.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (45) przeprowadzono w dniach 11-15 lutego '94 na 1198-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju.

Przeważająca liczba ankietowanych wykazała zainteresowanie i zapewne śledziła spór między SLD a PSL. Warto zwrócić uwagę, że konflikt w łonie koalicji rządowej był interesujący zarówno dla zwolenników, jak i przeciwników rządu. Mniej zajmował osoby, dla których rząd jest obojętny. Nieporozumieniami wśród koalicjantów najmniej interesują się prywatni przedsiębiorcy, uczniowie i studenci, gospodynie domowe, najbardziej zaś osoby z wyższym wykształceniem.

Konflikt zwykle nie sprowadza się wyłącznie do przedmiotu sporu, na tle którego powstał, ale często jest uzewnętrznieniem napięć narastających od jakiegoś czasu. Zapytaliśmy respondentów, czego dotyczył spór koalicjantów.

Według oceny najliczniejszej grupy ankietowanych, konflikt na tle dymisji wiceministra Stefana Kawalca był w istocie próbą sił między partiami tworzącymi koalicję rządową. Taki sens sporu w koalicji najczęściej dostrzegają ludzie z wyższym wykształceniem, interesujący się polityką, mieszkający w największych miastach.

Osoby, które przyjęłyby wiadomość o upadku obecnego rządu z zadowoleniem, uważają, że ostatnie rozbieżności w koalicji były przede wszystkim konfliktem o zakres wpływów. Natomiast badani popierający rząd, którzy informację o jego upadku przyjęliby z niezadowoleniem, częściej wybierają bardziej umiarkowaną opinię, że był to raczej spór o kształt polityki gospodarczej. W ten sposób najczęściej określały naturę konfliktu osoby o lewicowych poglądach politycznych, rolnicy, kadra kierownicza i inteligencja oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla.

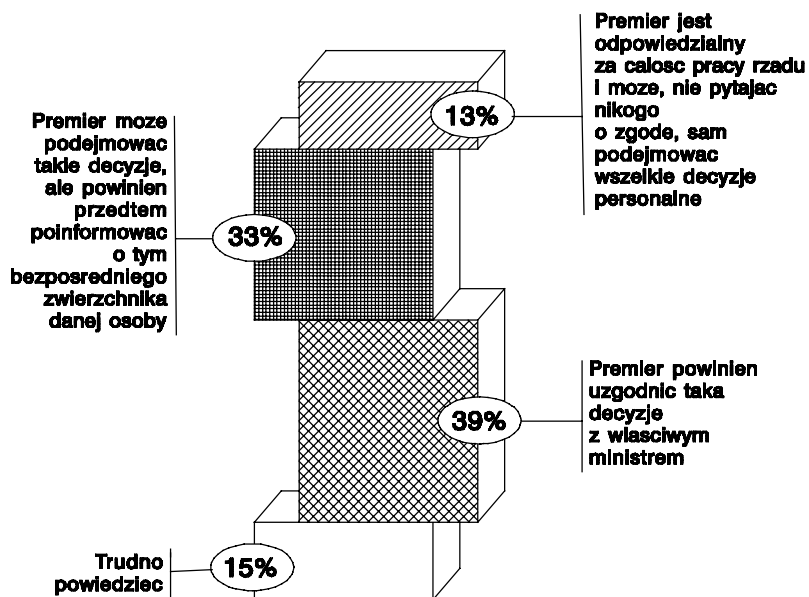
Zróznicowane są opinie elektoratów partii tworzących koalicję rządową. Osoby, które w ostatnich wyborach głosowały na PSL, częściej doszukują się źródeł konfliktu w sprawach programowych - polityce gospodarczej, natomiast wyborcy SLD często dostrzegają również próbę sił. Elektorat Unii Demokratycznej trochę częściej niż przeciętnie uważa, że konflikt w rządzie jest walką o wpływy między partiami tworzącymi koalicję, jednak najczęściej taką opinię wygłaszają osoby, które w ostatnich wyborach głosowały na Unię Pracy (55%).

Wydaje się więc, że zwolennicy obecnego rządu starają się mniej dramatycznie definiować zaistniały konflikt, natomiast przeciwnicy - skupiając się na różnicach - dostrzegają ostrość rozdźwięku w koalicji.

Zdymisjonowanie wiceministra Stefana Kawalca, które zapoczątkowało kryzys w koalicji rządowej, związane było między innymi z brakiem dostatecznie wyraźnego oddzielenia kompetencji premiera i jego ministra. Poprosiliśmy respondentów, aby ocenili sposób podejmowania decyzji personalnych, dotyczących stanowisk rządowych.

RYS. 3

OSTATNIO PREMIER PAWLAK ZWOLNIŁ ZASTĘPCĘ MINISTRA FINANSÓW, STEFANA KAWALCA, BEZ WIEDZY JEGO BEZPOŚREDNIEGO PRZEŁOŻONEGO, WICEPREMIERA MARKA BOROWSKIEGO. KTÓRA Z OPINII JEST NAJBLIŻSZA PANA (I) POGŁĄDOM NA TEN TEMAT?

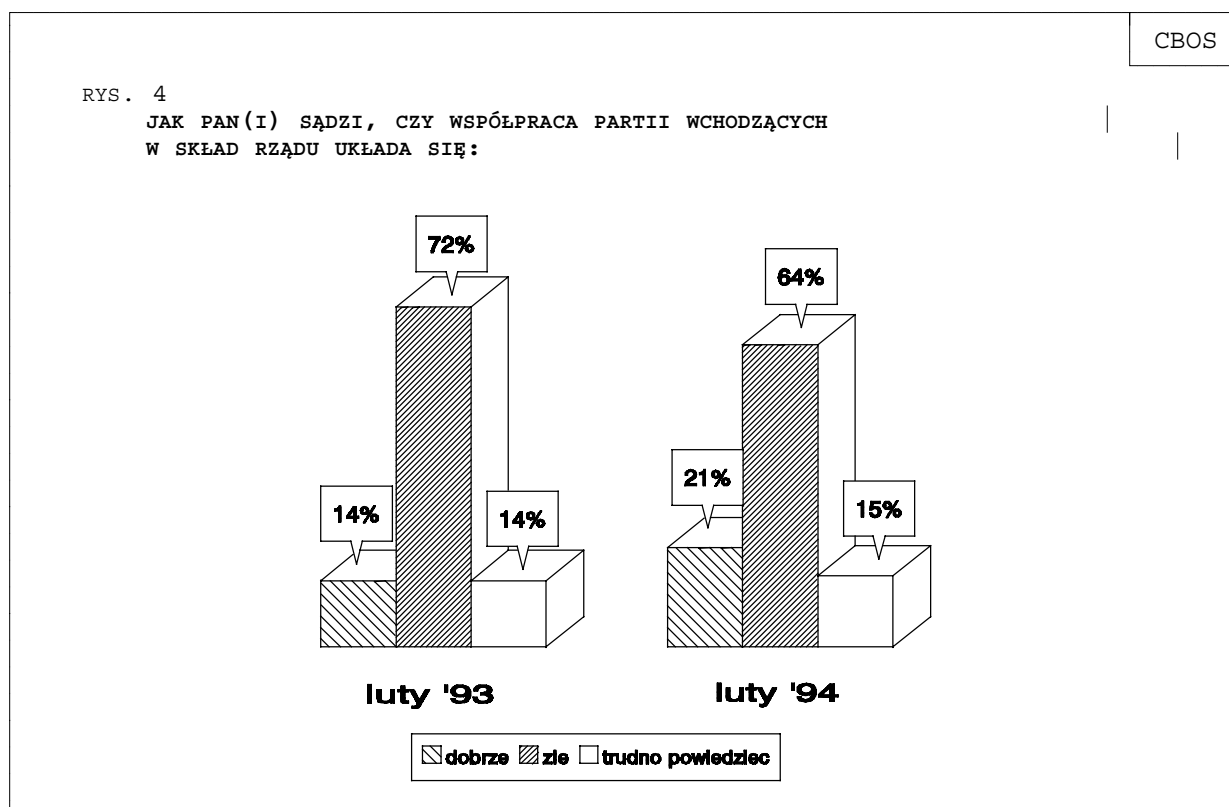
Zdaniem większości ankietowanych, premier nie powinien mieć w tym względzie "władzy absolutnej". Jedyne nieco ponad jedna czwarta rolników jest skłonna przyznać mu tak szerokie uprawnienia.

Zwolennicy rządu nieco częściej twierdzą, iż premier powinien tylko informować ministra, natomiast jego przeciwnicy - bardziej zdecydowanie niż reszta społeczeństwa - że powinien przede wszystkim uzgadniać swoje decyzje personalne z odpowiednim ministrem. Zatem zwolennicy rządu przyznaliby premierowi nieco więcej swobody, choć zarazem przeciwni są jego całkowitej niezależności w tym zakresie.

Prywatni przedsiębiorcy najbardziej doceniają sprawny system wewnętrznej komunikacji w zarządzaniu i najczęściej są przekonani o konieczności informowania bezpośredniego przełożonego danej osoby o swoich decyzjach. Natomiast za uzgadnianiem decyzji z odpowiednim ministrem najczęściej opowiadają się osoby z wyższym wykształceniem, o wysokich dochodach i prawicowych poglądach politycznych.

Kontrowersje w koalicji

Na początku ankiety - przed wprowadzeniem w "konfliktowy" kontekst sondażu - zapytaliśmy badanych, jak oceniają współpracę partii tworzących obecną koalicję rządową. Osiągnięty wynik zestawiliśmy z ocenami, jakie otrzymał rok temu poprzedni rząd koalicyjny.

Większość respondentów źle ocenia funkcjonowanie koalicji rządowej. Jednak mimo głośnego konfliktu współpraca partii tworzących obecną koalicję jest oceniana nieco lepiej niż współdziałanie partii stanowiących bazę rządu Hanny Suchockiej w okresie raczej przeciętnym dla jego kadencji.

Nie są to jednak wielkie różnice, tym bardziej że należałoby uwzględnić odmienny punkt startu. Ówczesna koalicja złożona była z większej liczby partii (ZChN, UD, PChD, PL), często określano ją nawet mianem "egzotyczna". W świadomości potocznej dość mocno utrwalał obraz rozbieżności programowych, a co ważniejsze - odmiennego stylu uprawiania polityki przez poszczególne partie wchodzące do ówczesnego rządu. Natomiast koalicja PSL-SLD rozpoczynała działalność raczej w atmosferze "wzajemnego zrozumienia", w opinii elektoratu dominowało nawet przekonanie o znacznych podobieństwach programowych i ideologicznych.

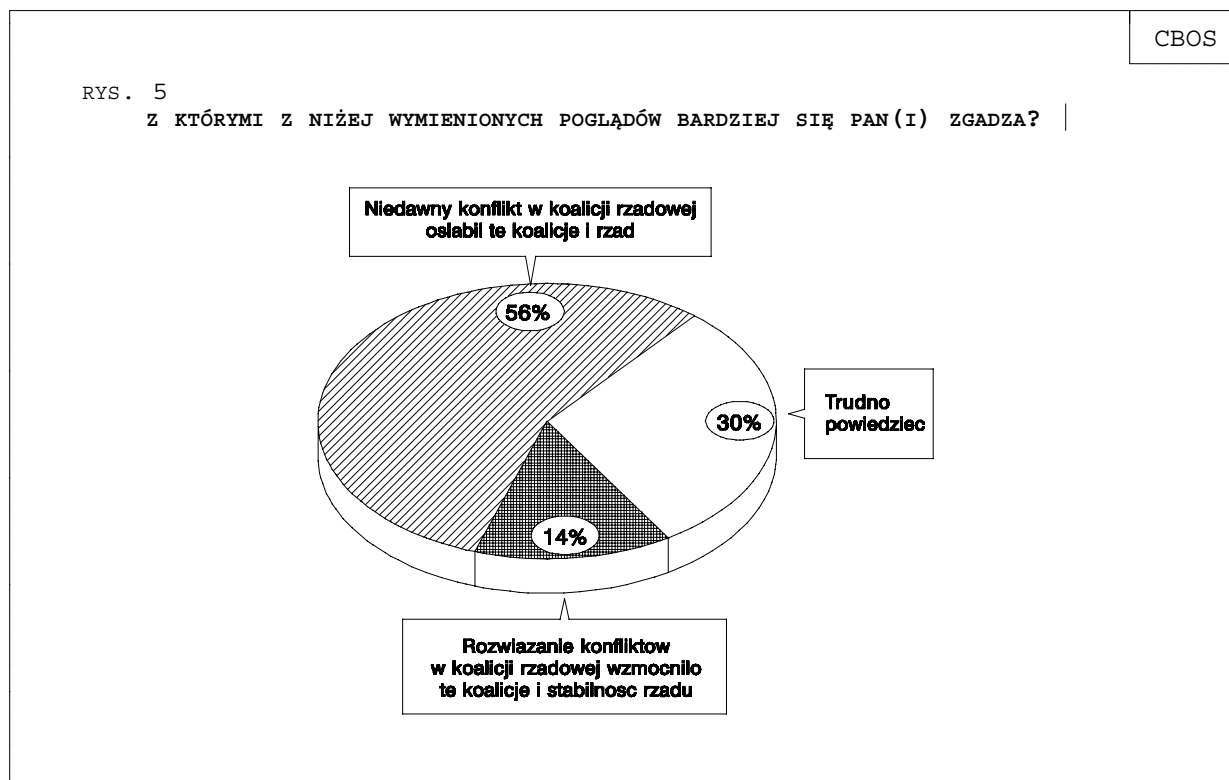
O sposobie postrzegania wewnętrznej spójności obecnej koalicji decyduje przede wszystkim poparcie lub jego brak dla stworzonego przez nią rządu. Co trzeci zwolennik rządu uważa, że współpraca koalicjantów układa się dobrze, podczas gdy wśród przeciwników obecnego rządu podobną opinię wyraził tylko co jedenasty.

Potwierdzają to również dane socjodemograficzne. O złej współpracy wewnątrz koalicji najczęściej mówili ludzie z wyższym wykształceniem, o prawicowych poglądach politycznych i największych dochodach przypadających na osobę w rodzinie. Najbardziej optymistycznie na spójność koalicji zapatrują się ludzie o lewicowych przekonaniach oraz rolnicy - więcej niż co trzeci uważa, że współdziałanie koalicjantów jest dobre.

Wśród osób, które upadek obecnego rządu przyjęłyby z obojętnością, blisko 70% ocenia, że współpraca partii tworzących koalicję rządową układa się źle. Odsetek ten kształtuje się na poziomie nieco wyższym niż średni. Na podstawie zestawienia z danymi sprzed roku można przypuszczać, że zwolennicy obecnej koalicji obserwują ją przez bardziej różowe okulary niż zwolennicy gabinetu Hanny Suchockiej - jej rząd.

Nawet osoby odnoszące się z wyraźną sympatią do partii obecnej koalicji i uważające, że kierują się one w swych działaniach interesem państwa, a nie swoim własnym, nieco częściej twierdzą, że współpraca partii wewnątrz koalicji układa się źle.

Przeważająca liczba ankietowanych jest zdania, że konflikt Pawlak - Borowski miał charakter destrukcyjny - osłabił spójność koalicji, a tym samym również rząd.

Tylko co siódmy respondent dostrzega w rozwiązaniu konfliktu więcej elementów konstruktywnych, przyczyniających się do wzmocnienia koalicji. Blisko co trzeci ankietowany nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

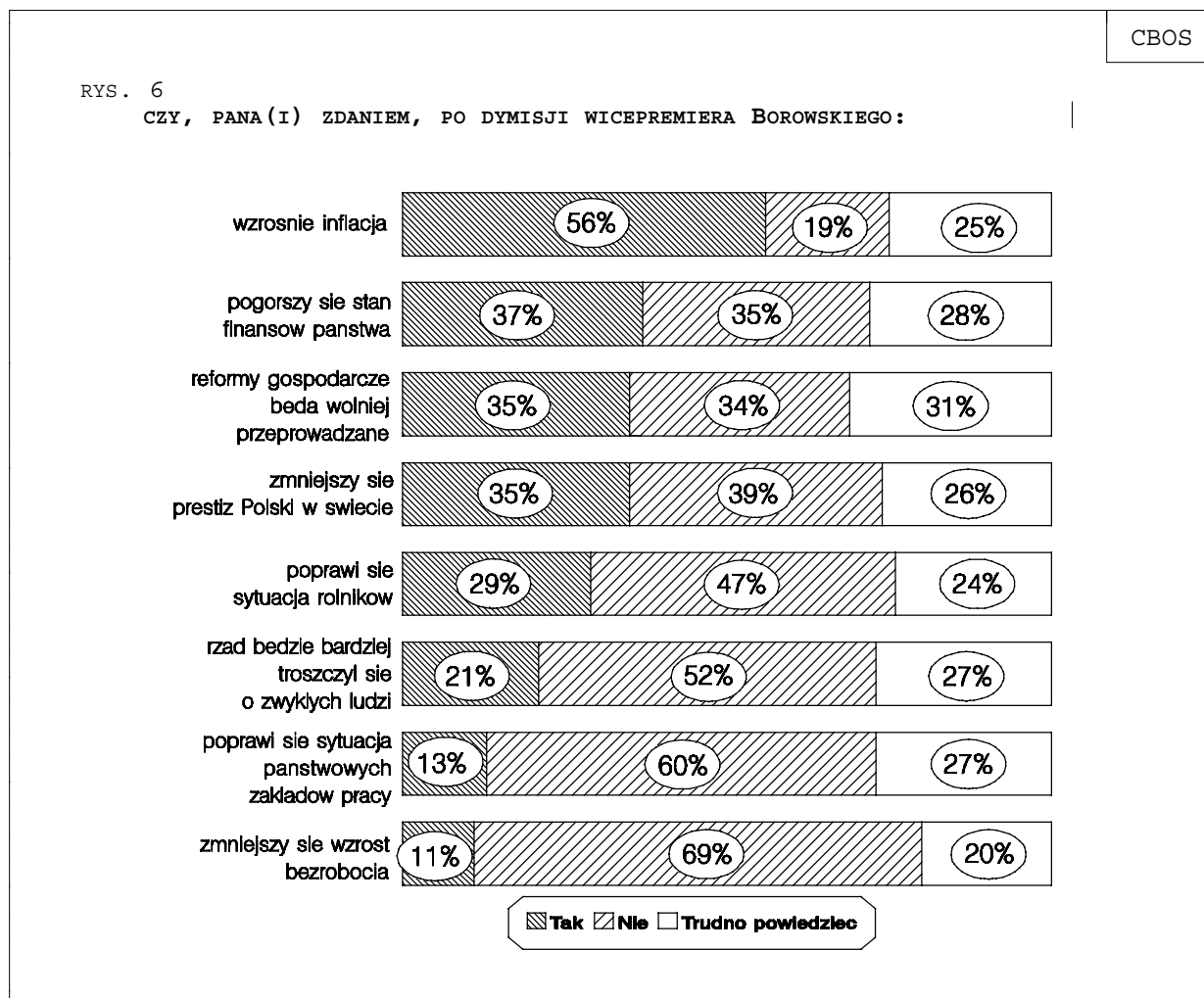
Dwie trzecie przeciwników rządu, a więc osób wyjątkowo krytycznie nastawionych do koalicji uważa, że ostatni konflikt osłabił jej spójność i rząd. Więcej niż połowa zwolenników rządu podziela tę opinię.

Destrukcyjny wpływ ostatniego konfliktu na spójność koalicji i siłę rządu dostrzegano tym częściej, im wyższe było wykształcenie respondentów. Opinię tę częściej wyrażały osoby interesujące się polityką i o poglądach prawicowych. Jedynie mieszkańcy wsi i rolnicy rządziej twierdzili, że konflikt osłabił koalicję i rząd (odpowiednio 45% i 47%), a ci ostatni nieco częściej niż przeciętnie dostrzegali jego twórcze znaczenie. Wśród robotników odsetek wskazań kształtował się na przeciętnym poziomie.

Interesujące jest w tej sytuacji stwierdzenie, czy spór ów nie wpłynął na zróżnicowanie społecznego poparcia dla udziału w rządzeniu różnych partii reprezentowanych w parlamencie.

Skutki dymisji wicepremiera Marka Borowskiego

Dymisja wicepremiera, mającego opinię osoby twardo trzymającej finanse państwa, sprzeciwiającej się żądaniom dalszego powiększania deficytu budżetowego czy rozluźnienia w polityce fiskalnej państwa, często jest przedstawiana jako zwycięstwo opcji "socjalnej", stawiającej na spowolnienie przemian, rozszerzanie zakresu aktywności gospodarczej państwa i dowartościowanie jego funkcji opiekuńczych. Zapytaliśmy respondentów, jakie zmiany, ich zdaniem, nastąpią w kraju po dymisji wicepremiera Borowskiego.

Z wypowiedzi ankietowanych widać, że dymisję tę przyjęto raczej z obawami niż z nadziejami na poprawę. Prawie połowa społeczeństwa nie oczekuje żadnych pozytywnych zmian po dymisji ministra finansów, spodziewa się natomiast wzrostu inflacji. Największymi pesymistami są ludzie interesujący się polityką, respondenci z wyższym wykształceniem. Ponad 70% spośród nich przewiduje zwiększenie inflacji. Wśród grup społeczno-zawodowych wzrostu inflacji najczęściej spodziewają się pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz prywatni przedsiębiorcy, najrzadziej - rolnicy i bezrobotni. W opiniach wyborców UP, UD i SLD obawa ta również pojawiała się najczęściej.

Niezbyt optymistyczne są także przewidywania co do stanu finansów państwa, choć nie tak jednoznacznie negatywne. Największe obawy mają osoby z wyższym wykształceniem, interesujące się polityką, najmniejsze - rolnicy, blisko połowa spośród nich sądzi, że stan finansów państwa wcale się nie pogorszy.

Poglądy na temat finansów państwowych po dymisji Marka Borowskiego różnicuje także stosunek do obecnego rządu. Połowa jego przeciwników uważa, że dymisja wpłynie na pogorszenie stanu finansów państwa, natomiast największa część (44%) zwolenników rządu spodziewa się, że tak się nie stanie. Interesująco kształtują się opinie elektoratów poszczególnych partii. Pogorszenia stanu finansów państwa spodziewa się ponad połowa osób, które w ostatnich wyborach głosowały na UD; wyborcy SLD mają podzielone opinie w tej kwestii; natomiast najliczniejsza grupa wyborców UP i PSL jest przekonana, że po dymisji wicepremiera Borowskiego finanse państwa nie zmienią się na gorsze (odpowiednio 46% i 39% elektoratów tych partii). Warto podkreślić, że głosujący na UP jednocześnie najczęściej spodziewają się wzrostu inflacji, ale też najczęściej nie przewidują pogorszenia się stanu finansów państwa.

Zwolnienia tempa reform (dla niektórych określenie to może mieć wydźwięk pozytywny, dla innych - negatywny) stosunkowo częściej oczekują przeciwnicy rządu niż jego zwolennicy. Najczęściej mówią o tym wyborcy partii pozostających w opozycji - UP i UD, natomiast głosujący na SLD i PSL częściej twierdzą, że tak się nie stanie.

Zdaniem blisko co trzeciego respondenta, być może poprawi się sytuacja rolników.

Najczęściej taką opinię wyrażają osoby z wyższym wykształceniem, o lewicowych poglądach politycznych, a w układzie preferencji partyjnych - głosujący na UP i SLD. Najrzadziej wierzą w to sami zainteresowani, czyli rolnicy, a w układzie wyborczym - osoby głosujące na PSL.

Dla co piątego z pytanych, rząd stanie się bardziej "ludzki" - będzie bardziej troszczył się o zwykłych ludzi. Najczęściej są o tym przekonani pracownicy fizyczno-umysłowi oraz rolnicy, najrzadziej zaś wyborcy UD. Najmniejsze oczekiwania co do zmniejszenia wzrostu bezrobocia czy poprawy sytuacji mają pracownicy państwowych zakładów pracy.

Tabela 1

w procentach

Oto sześć kartek z nazwami partii i organizacji, które mają swoich posłów w Sejmie. Proszę je ułożyć tak, aby na samej górze znajdowała się nazwa organizacji, którą najchętniej widział(a)by Pan(i) w rządzie, a na samym dole - ta, którą najmniej chętnie widział(a)by Pan(i) w rządzie. (Cyfry 1-6 odpowiadają kolejności ułożonych kart.)							
	1	2	3	4	5	6	średnia
Polskie Stronnictwo Ludowe	27	21	14	15	14	5	2,81
Unia Pracy	16	22	25	20	9	4	2,95
Unia Demokratyczna	16	17	19	20	14	9	3,29
Sojusz Lewicy Demokratycznej	22	17	13	12	13	19	3,34
Bezpartyjny Blok Wspierania Reform	10	12	15	17	27	14	3,84
Konfederacja Polski Niepodległej	5	6	10	11	17	44	4,70
W zestawieniu pominięto odpowiedzi "trudno powiedzieć".							

Partią najchętniej widzianą w rządzie jest PSL. Popierają je przede wszystkim rolnicy (aż 70% sytuuje PSL na pierwszym miejscu), mieszkańcy wsi, regionu wschodniego, osoby o poglądach lewicowych i najniższych dochodach. Najbardziej niechętna rządowi PSL jest prawica.

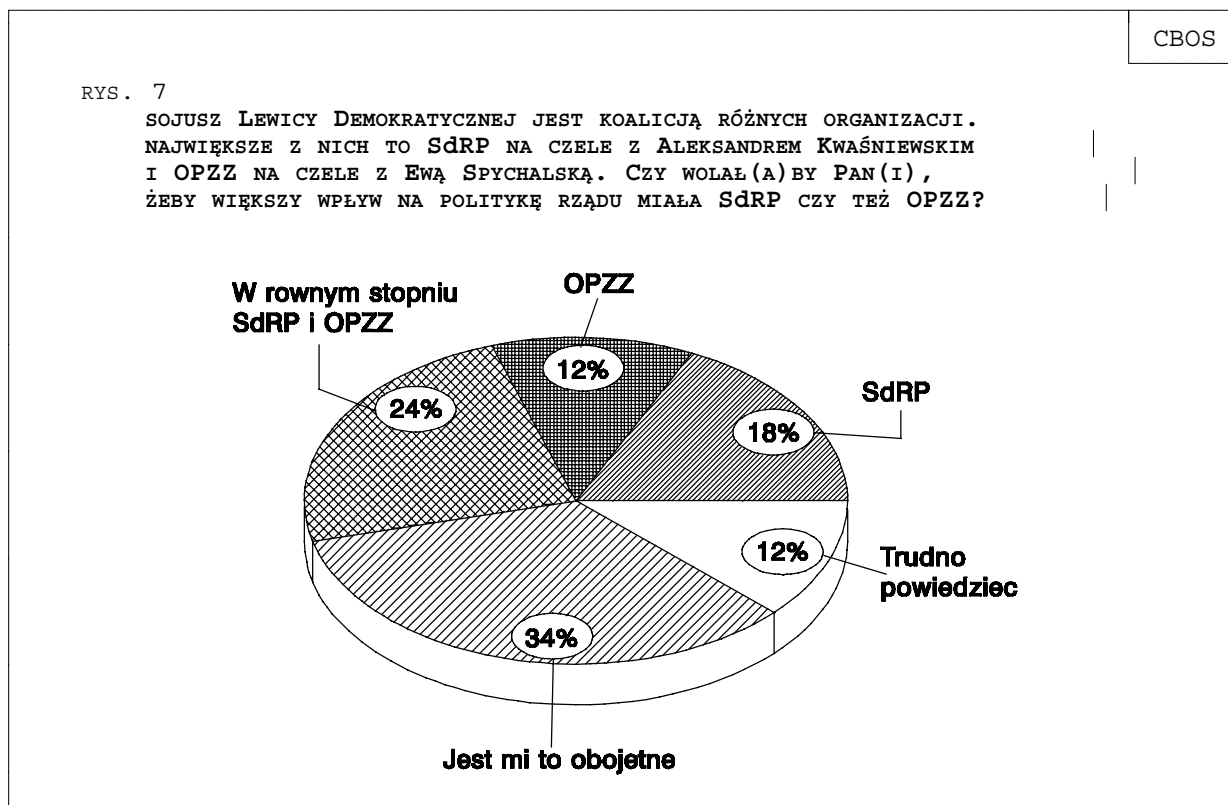
Swoich zwolenników ma również Unia Pracy (najczęściej lokowana na drugim-trzecim miejscu) oraz Unia Demokratyczna, mająca nieco więcej przeciwników niechętnie patrzących na jej udział w rządzie. Sojusz Lewicy Demokratycznej ma zarówno licznych, zdecydowanych zwolenników (drugie miejsce po PSL, pod względem liczebności wskazań na pierwsze miejsce), jak i znaczny odsetek przeciwników, nie chcących jego udziału w rządzie.

Niewielkim poparciem cieszy się Bezpartyjny Blok Wspierania Reform. Z dużą niechęcią przyjęto by uczestnictwo w rządzeniu Konfederacji Polski Niepodległej. Blisko połowa

ankietowanych zdecydowanie nie widzi tej partii w rządzie. Trzeba podkreślić, że w obecnym układzie parlamentarnym nie widzi tego również sama KPN, a więc nie należy traktować tego wskaźnika jako miary poparcia dla partii.

Układ sił w SLD

Konflikt zakończony dymisją wicepremiera Borowskiego wykazał - według wielu komentarzy prasowych - pewną słabość Sojuszu Lewicy Demokratycznej i ujawnił wewnętrzne podziały w tej partii. Najczęściej mówi się o skrzydle liberalnym, reprezentowanym przez niektórych działaczy SdRP oraz opcji "pracowniczej", której wyrazicielami są przedstawiciele OPZZ i PPS. Zapytaliśmy respondentów, która z tych orientacji powinna, ich zdaniem, mieć więcej do powiedzenia w koalicji rządowej.

Jak można przypuszczać, dla większości ankietowanych nie jest to spór czytelny. Zdecydowana większość badanych odnosi się z obojętnością do wewnętrznego zróżnicowania w SLD. Ponad jedna trzecia społeczeństwa chciałaby spokoju i optuje za zachowaniem równowagi obu tych sił, bądź też nie potrafi nic powiedzieć na ten temat. Trudno jednak powiedzieć, czy wynika to z większego zaufania, jakim darzy się tę partię czy raczej z lepszej jej znajomości.

Wśród osób, które w ostatnich wyborach głosowały na SLD, najczęściej postulowano, by większe były wpływy SdRP lub też by rozkładały się równo między obie frakcje. Głosujący na PSL i UP preferują równowagę wpływów OPZZ i SdRP na rząd, natomiast zwolennikom UD najczęściej jest to obojętne.

★

★

★

Konflikt wywołany dymisją wiceministra Stefana Kawalca przyczynił się, według opinii społecznej, do osłabienia rządu. Spór o charakterze personalnym stał się w końcowej fazie próbą sił między partiami tworzącymi koalicję rządową. Większość ankietowanych uważa, że obecnie współpraca koalicjantów układa się źle. Dla tej grupy respondentów, jak można przypuszczać, jest to raczej powód do niezadowolenia i niepokoju niż satysfakcji. Konflikt zmniejszył poparcie dla rządu, choć niewielki odsetek pragnąłby jego zmiany.

Spośród partii, reprezentowanych w Sejmie, PSL pozostaje ugrupowaniem najchętniej widzianym u władzy. Dobrze przyjęto by jej koalicję z Unią Pracy, choć, jak wiadomo, nie miałyby ona parlamentarnej większości.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Ostatnio premier Pawlak zwolnił zastępcę ministra finansów Stefana Kawalca bez wiedzy jego bezpośredniego przełożonego wicepremiera Marka Borowskiego. Która z opinii jest najbliższa Pana(i) poglądom na ten temat? 1 - Premier jest odpowiedzialny za całość pracy rządu i może, nie pytając nikogo o zgodę, sam podejmować wszelkie decyzje personalne. 2 - Premier może podejmować takie decyzje, ale powinien przedtem poinformować o tym bezpośredniego zwierzchnika danej osoby. 3 - Premier powinien uzgodnić taką decyzję z właściwym ministrem

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	33	39	15	1198
Płeć					
Mężczyźni	15	33	41	11	538
Kobiety	12	32	37	19	660
Wiek					
do 24 lat	12	34	40	14	144
25-34	12	42	38	8	219
35-44	14	39	36	10	294
45-54	14	27	41	17	205
55-64	14	23	44	19	171
65 lat i więcej	11	24	35	29	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	16	28	34	21	456
Miasto do 20 tys.	14	25	49	11	142
od 21 do 100 tys.	9	40	37	14	237
101-500 tys.	13	38	39	10	217
501 tys. i więcej mieszk.	10	34	47	10	145
Region					
Północny	14	32	41	13	144
Zachodni	10	43	39	8	114
Środkowo-zachodni	10	27	46	17	182
Środkowy	13	30	38	19	200
Wschodni	19	29	29	23	151
Południowo-wschodni	14	34	38	13	178
Południowo-zachodni	13	35	39	13	229
Wykształcenie					
Podstawowe	14	23	35	28	412
Zasadnicze zawodowe	14	34	40	12	295
Średnie	14	39	39	8	402
Wyższe	4	42	52	1	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	14	43	43	0	81
Prac.umysł.niż.szczebla	11	39	43	7	119
Pracownicy fiz.-umysł.	8	31	51	10	55
Robotnicy wykwalifikowani	17	36	40	7	119
Robotnicy niewykwalifik.	11	34	35	20	80
Rolnicy	27	29	24	20	90
Prywatni przedsiębiorcy	9	49	42	0	46
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	13	24	39	23	358
Uczniowie i studenci	8	31	49	12	49
Bezrobotni	12	34	38	16	117
Gospodynie domowe i inni	7	39	32	22	81
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	15	24	34	26	234
750 tys. - 1249 tys.	14	30	41	15	312
1250 tys. - 1749 tys.	14	34	37	15	234
1750 tys. - 2249 tys.	14	39	35	13	197
2250 tys. i powyżej	9	37	49	5	200
Ocena własnych war. mater.					
Złe	13	32	37	18	572
Średnie	15	29	41	15	450
Dobre	10	44	38	8	175
Zainteresowanie polityką					
Duże	16	41	41	1	139
Średnie	14	35	42	8	553
Małe lub żadne	11	27	34	27	506
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	23	36	26	54
Raz w tygodniu	14	33	36	17	707
Kilka razy w roku	13	32	41	14	307
W ogóle nie uczestniczy	11	33	50	7	128
Poglądy polityczne					
Lewica	20	37	37	5	282
Centrum	11	35	41	13	369
Prawica	10	36	47	6	252
Trudno powiedzieć	12	22	30	36	294

Tabela 2. Czy, Pan(i) zdaniem, konflikt między premierem Pawlakiem a wicepremierem Borowskim był: 1 - sporem o politykę gospodarczą i finansową rządu; 2 - zwykłym sporem personalnym, kłótnią między politykami; 3 - konfliktem między dwiema partiami o to, która ma mieć więcej do powiedzenia w rządzie

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	16	37	25	1198
Płeć					
Mężczyźni	25	17	39	19	538
Kobiety	19	15	35	31	660
Wiek					
do 24 lat	17	20	39	24	144
25-34	26	17	40	18	219
35-44	20	20	40	20	294
45-54	22	13	38	26	205
55-64	24	11	35	30	171
65 lat i więcej	20	13	26	40	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	21	17	30	32	456
Miasto do 20 tys.	26	18	35	22	142
od 21 do 100 tys.	21	12	44	23	237
101-500 tys.	25	13	37	25	217
501 tys.i więcej mieszk.	16	20	50	14	145
Region					
Północny	26	16	40	18	144
Zachodni	18	21	46	15	114
Środkowozachodni	15	14	36	35	182
Środkowy	17	12	43	28	200
Wschodni	21	18	25	37	151
Południowo-wschodni	24	18	37	21	178
Południowo-zachodni	27	16	35	22	229
Wykształcenie					
Podstawowe	16	12	31	41	412
Zasadnicze zawodowe	22	20	35	22	295
Średnie	26	17	41	16	402
Wyższe	24	13	54	9	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	30	16	43	12	81
Prac.umysł.niż.szczebła	30	14	41	15	119
Pracownicy fiz.-umysł.	21	14	51	14	55
Robotnicy wykwalifikowani	26	22	41	11	119
Robotnicy niewykwalifik.	16	13	37	34	80
Rolnicy	33	14	23	31	90
Prywatni przedsiębiorcy	21	21	47	11	46
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	20	14	31	36	358
Uczniowie i studenci	10	17	48	26	49
Bezrobotni	12	24	38	26	117
Gospodynie domowe i inni	17	14	39	30	81
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	18	19	29	34	234
750 tys. - 1249 tys.	23	13	38	26	312
1250 tys. - 1749 tys.	20	16	36	28	234
1750 tys. - 2249 tys.	21	19	37	24	197
2250 tys. i powyżej	26	13	48	13	200
Ocena własnych war. mater.					
Złe	20	16	37	28	572
Średnie	24	16	35	25	450
Dobre	23	16	43	18	175
Zainteresowanie polityką					
Duże	28	20	51	2	139
Średnie	25	18	40	17	553
Małe lub żadne	16	13	30	41	506
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	21	36	34	54
Raz w tygodniu	22	16	35	27	707
Kilka razy w roku	20	18	37	25	307
W ogóle nie uczestniczy	27	12	49	12	128
Poglądy polityczne					
Lewica	35	19	33	14	282
Centrum	19	17	44	20	369
Prawica	21	16	48	15	252
Trudno powiedzieć	13	12	23	52	294

Tabela 3. Jak Pan(i) sądzi, czy współpraca partii wchodzących w skład rządu układa się:

(%)

	dobrze	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	21	64	14	1198
Płeć				
Mężczyźni	26	64	10	538
Kobiety	18	64	18	660
Wiek				
do 24 lat	25	58	17	144
25-34	25	65	10	219
35-44	22	71	8	294
45-54	16	69	15	205
55-64	22	60	18	171
65 lat i więcej	18	56	26	165
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	58	18	456
Miasto do 20 tys.	23	61	15	142
od 21 do 100 tys.	22	67	11	237
101-500 tys.	16	74	10	217
501 tys. i więcej mieszk.	20	68	12	145
Region				
Północny	22	66	12	144
Zachodni	23	65	12	114
Środkowo-zachodni	22	61	16	182
Środkowy	21	61	18	200
Wschodni	19	60	22	151
Południowo-wschodni	21	69	10	178
Południowo-zachodni	22	67	11	229
Wykształcenie				
Podstawowe	17	60	23	412
Zasadnicze zawodowe	26	63	11	295
Średnie	22	67	11	402
Wyższe	22	78	0	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	26	72	2	81
Prac. umysł. niż. szczebla	22	72	6	119
Pracownicy fiz. - umysł.	22	72	6	55
Robotnicy wykwalifikowani	19	70	11	119
Robotnicy niewykwalifik.	13	74	13	80
Rolnicy	35	50	15	90
Prywatni przedsiębiorcy	30	62	7	46
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	22	58	21	358
Uczniowie i studenci	24	53	23	49
Bezrobotni	17	70	13	117
Gospodynie domowe i inni	14	67	19	81
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	22	58	20	234
750 tys. - 1249 tys.	17	70	14	312
1250 tys. - 1749 tys.	23	62	14	234
1750 tys. - 2249 tys.	24	58	18	197
2250 tys. i powyżej	23	74	3	200
Ocena własnych war. mater.				
Źle	18	65	17	572
Średnie	22	65	13	450
Dobre	31	59	10	175
Zainteresowanie polityką				
Duże	28	67	5	139
Średnie	24	68	8	553
Małe lub żadne	17	59	24	506
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	11	61	28	54
Raz w tygodniu	22	64	14	707
Kilka razy w roku	20	63	17	307
W ogóle nie uczestniczy	24	69	6	128
Poglądy polityczne				
Lewica	35	58	8	282
Centrum	22	69	9	369
Prawica	15	74	10	252
Trudno powiedzieć	14	55	31	294

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, po dymisji wicepremiera Borowskiego wzrosła inflacja?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	19	25	1198
Płeć				
Mężczyźni	57	21	22	538
Kobiety	55	17	28	660
Wiek				
do 24 lat	54	21	26	144
25-34	54	29	17	219
35-44	64	14	22	294
45-54	60	15	25	205
55-64	55	18	28	171
65 lat i więcej	43	17	40	165
Miejsce zamieszkania				
Wieś	48	19	33	456
Miasto do 20 tys.	62	19	19	142
od 21 do 100 tys.	56	18	26	237
101-500 tys.	62	17	21	217
501 tys. i więcej mieszk.	66	20	14	145
Region				
Północny	58	21	21	144
Zachodni	63	19	18	114
Środkowo-zachodni	51	22	27	182
Środkowy	53	18	28	200
Wschodni	45	19	36	151
Południowo-wschodni	56	19	25	178
Południowo-zachodni	65	14	21	229
Wykształcenie				
Podstawowe	42	17	42	412
Zasadnicze zawodowe	61	19	21	295
Średnie	63	21	15	402
Wyższe	74	17	9	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	64	24	12	81
Prac. umysł. niż. szczebla	72	16	12	119
Pracownicy fiz. - umysł.	66	17	16	55
Robotnicy wykwalifikowani	57	22	21	119
Robotnicy niewykwalifik.	62	17	22	80
Rolnicy	42	29	30	90
Prywatni przedsiębiorcy	67	17	16	46
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	51	15	35	358
Uczniowie i studenci	59	9	31	49
Bezrobotni	45	33	22	117
Gospodynie domowe i inni	57	10	33	81
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	45	18	37	234
750 tys. - 1249 tys.	54	19	27	312
1250 tys. - 1749 tys.	59	15	26	234
1750 tys. - 2249 tys.	62	21	17	197
2250 tys. i powyżej	64	22	15	200
Ocena własnych war. mater.				
Złe	54	15	30	572
Średnie	56	21	23	450
Dobre	60	23	17	175
Zainteresowanie polityką				
Duże	73	20	7	139
Średnie	59	22	19	553
Małe lub żadne	48	15	37	506
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	57	11	32	54
Raz w tygodniu	53	21	26	707
Kilka razy w roku	57	17	26	307
W ogóle nie uczestniczy	68	15	17	128
Poglądy polityczne				
Lewica	60	23	17	282
Centrum	59	20	21	369
Prawica	65	19	16	252
Trudno powiedzieć	41	12	47	294